

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA TAJNIKE IN PREDSEDNIKE ŠMK PM O IZVEDBI POKLICNE MATURE 2023

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

Uvod	2
Analiza vprašalnika za ŠMK PM	2
1 Šifra šole	2
2 Stališča ŠMK PM do poklicne mature	3
3 Znanje kandidatov	5
4 Pouk	7
5 Priprava in izvedba poklicne mature	8
6 Prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	14
POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE	18
7 Posredovanje informacij	18
8 Ocena sodelovanja	19
9 Tehnična podpora	23
10 Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov	26
11 Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno	27
12 Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje	29
Sklep	31
Priloga 1: Anketni vprašalnik za tajnike in predsednike šolskih maturitetnih komisij za poklicno maturo (ŠMK PM) 2023	34

UVOD

Vprašalnik za ŠMK PM je bil namenjen ugotavljanju stališč ŠMK PM do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti za njeno pripravo in izvedbo ter pridobivanju predlogov za njeno izboljšavo. V vprašalnik je bilo vključeno tudi poročilo o poklicni maturi.

Vprašalnik smo septembra 2023 objavili na spletni strani Rica, izpolnjevale pa so ga tiste izobraževalne ustanove, ki so izvajale poklicno maturo 2023 v spomladanskem ali jesenskem izpitnem roku. Anketiranje je potekalo elektronsko do 25. septembra 2023.

Analiza je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, analize so prikazane v tabelarični ali grafični obliki, v prilogi je v celoti objavljen tudi vprašalnik.

Komentarji anketiranih so navedeni dobesedno in zaradi avtentičnosti sporočil niso lektorirani.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA PREDSEDNIKE ŠMK PM

1 Šifra šole

Vprašalnik za ŠMK PM je izpolnilo 136 od 140 organizacij (97,1 %), ki so izvajale poklicno maturo 2023 v spomladanskem ali jesenskem izpitnem roku¹ (leta 2022: 91,3 %; leta 2021: 93,0 %; leta 2020: 90,4 %; leta 2019: 91,5 %; 2018: 94,5 %; leta 2017: 89,7 %; leta 2016: 92,6 %; leta 2015: 85,5 %; leta 2014: 86,9 %; leta 2013: 90,7 %).

Število in delež ŠMK PM, ki so izpolnjevale anketo, sta po izobraževalnih programih prikazana v **preglednici 1**.

Preglednica 1: Organizacije z izpolnjeno anketo po izobraževalnih programih

	SSI	PTI	PT
Število šol (poklicna matura 2023)	134	93	32
Število šol (anketa 2023)	131	90	32
Delež šol (anketa 2023)	97,8 %	96,8 %	100,0 %

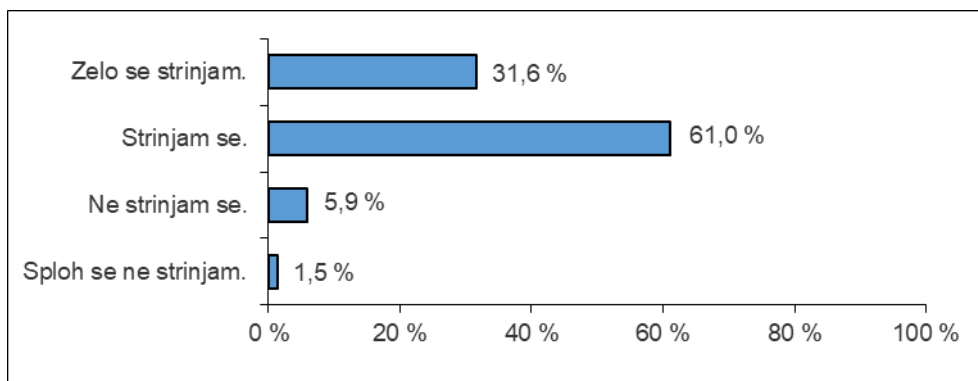
Vključenost organizacij v anketo glede na izobraževalne programe se nekoliko razlikuje: največ jih je bilo s poklicnim tečajem (program PT; 100 %), nekoliko manj jih je bilo s programom srednjega strokovnega izobraževanja (program SSI; 97,8 %) in še nekoliko manj s programom poklicno-tehniškega izobraževanja (program PTI; 96,8 %).

¹ V letih pred 2021 so vprašalnik izpolnjevale tudi ŠMK PM, ki so izvajale poklicno maturo v zimskem izpitnem roku.

2 Stališča ŠMK PM do poklicne mature

Stališča ŠMK PM se kažejo v odgovorih na trditve o poklicni maturi, ki so jih anketirani ocenjevali z izjavami *Zelo se strinjam / Strinjam se / Ne strinjam se / Sploh se ne strinjam*.

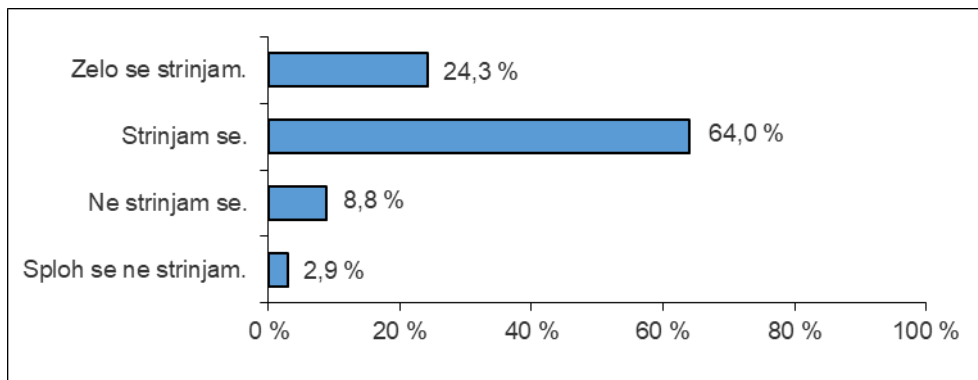
2.1 Poklicna matura pripomore k boljšemu znanju kandidatov ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.

Število anketiranih: 136

Odgovora *Zelo se strinjam. / Strinjam se.*: 92,6 % (leta 2022: 94,4 %)

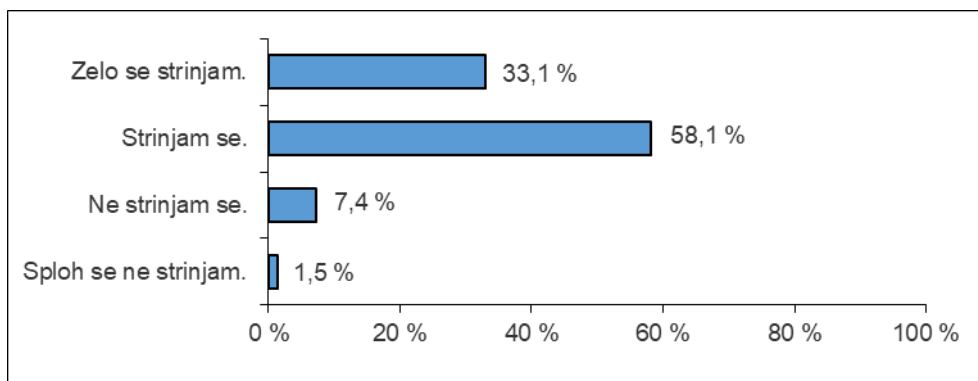
2.2 Poklicna matura pripomore k strokovni usposobljenosti kandidatov za delo na določenem strokovnem področju.

Število anketiranih: 136

Odgovora *Zelo se strinjam. / Strinjam se.*: 88,2 % (leta 2022: 91,3 %)

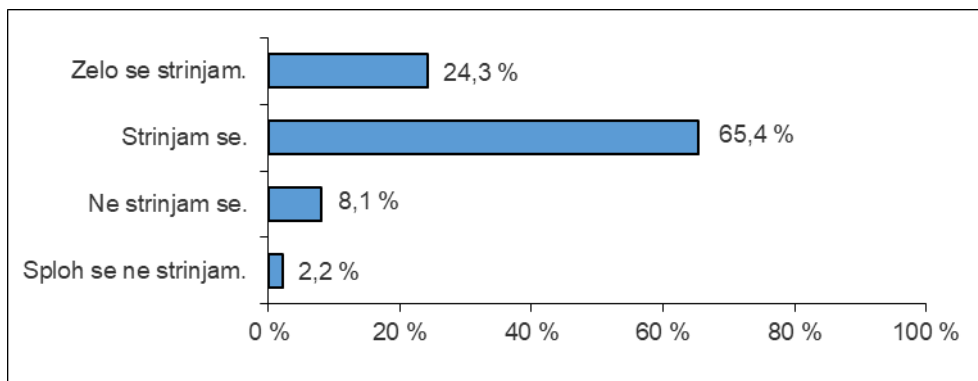
2.3 Poklicna matura pripomore k usposobljenosti kandidatov za nadaljnji študij.

Število anketiranih: 136

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 91,2 % (leta 2022: 96,0 %)

2.4 Med učitelji, ki poučujejo predmete poklicne mature, sta se okrepila sodelovanje in timsko delo.

Število anketiranih: 136

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 89,7 % (leta 2022: 89,7 %)

3 Znanje kandidatov

Zaradi epidemije covid-19 so imeli kandidati v letih 2020–2022 prilagojen način šolanja, zato smo takrat ŠMK PM spraševali, kako ocenjujejo znanje svojih kandidatov v primerjavi s prejšnjimi generacijami, ki so se šolale brez prilagoditev. Pouk je v letošnjem letu ponovno potekal običajno, brez prilagoditev. Vprašanje smo v anketi ohranili v nekoliko spremenjeni obliki, da ugotovimo, ali se v šolah še čutijo posledice epidemije covid-19 (**preglednica 3**).

Preglednica 3: Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?

	Število 2023	Odstotek 2023 ²	Odstotek 2022 ³
Kandidati so pridobili bistveno manj znanja.	3	2,2 %	8,7 %
Kandidati so pridobili nekoliko manj znanja.	20	14,7 %	57,9 %
Kandidati so pridobili enako znanje.	91	66,9 %	29,4 %
Kandidati so pridobili več znanja.	20	14,7 %	1,6 %
Drugo.	2	1,5 %	2,4 %
SKUPAJ	136	100,0 %	100,0 %

ŠMK PM so letos odgovarjale drugače kot v preteklih letih. Leta 2022 so se ŠMK PM najpogosteje odločale za odgovor, da so kandidati pridobili nekoliko manj znanja (57,9 %). Letos (2023) so najpogosteje izbrale odgovor, da so kandidati pridobili enako znanje (66,9 %), bistveno manj jih je izbralo odgovora, da so kandidati pridobili več oziroma nekoliko manj znanja (oboje 14,7 %). Samo tri ŠMK PM (2,2 %) so izbrale odgovor, da so kandidati pridobili bistveno manj znanja, dve ŠMK PM (1,5 %) pa sta izbrali »Drugo«. Od teh je ena zapisala, da se generacij ne da primerjati med seboj in da je covid-19 najbolj zaznamoval generacije, ki šele prihajajo na maturo (v nadaljevanju piše, da si učenci 7. razreda OŠ v času covid-19 niso pridobili delovnih navad). Druga ŠMK PM je komentirala, da je težko oceniti, koliko znanja so pridobili kandidati (ne ve, zakaj je uspešnost tako padla v zadnjih dveh letih, predvideva pa, da ni razlog samo šolanje na daljavo).

Anketirani so lahko svojo izbiro tudi pojasnili. To možnost so izkoristili pri štirih izbirah – kandidati so pridobili bistveno manj znanja (1 odgovor), kandidati so pridobili nekoliko manj znanja (9 odgovorov), kandidati so pridobili enako znanje (3 odgovori) oziroma kandidati so pridobili več znanja (8 odgovorov). Odgovore z manj znanja so pojasnjevali s posledicami covid-19 (predvsem s poukom na daljavo), odgovore z več znanja pa so v večini utemeljevali s poukom, ki je potekal v šoli.

Kandidati so pridobili bistveno manj znanja.

Šolanje na daljavo.

² Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?

³ Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati zaradi vpliva covid-19 pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?

Kandidati so pridobili nekoliko manj znanja.
<i>Covid.</i>
<i>Covid je zelo vplival na znanje in mentalno stanje dijakov.</i>
<i>Ni bilo dodatnih "Covid točk".</i>
<i>Pridobitev nekoliko manj znanja je posledica odsotnosti dijakov od pouka v času covida.</i>
<i>Razrašča se apatija ...</i>
<i>Tej generaciji se je še vedno poznalo delo na daljavo v času covida. Cel drugi letnik so delali na daljavo. Naši učitelji so snemali vaje in kasneje poskušali nadomestiti zamujeno, vendar je ta čas pustil vrzeli.</i>
<i>Učenje na daljavo ... koronski časi.</i>
<i>Vpliv covida oz. dela na daljavo.</i>
<i>Zaradi posledic pandemije covida z začetkom marca 2020 se zdi, da je slednje vplivalo na šolanje in nivo znanja dijakov letošnjih zaključnih letnikov, ki so bili takrat 2. letnik srednje šole. Več dijakov ni imelo niti pogojev za pristop k maturi.</i>
Kandidati so pridobili enako znanje.
<i>Manjše povprečno število doseženih točk, višja uspešnost.</i>
<i>Način dela in obseg snovi je ostal enak.</i>
<i>Uspeh je primerljiv z uspehom prejšnjih generacij.</i>
Kandidati so pridobili več znanja.
<i>Boljša priprava z manj izostanki (konec koronskega obdobja).</i>
<i>Boljše povprečje uspeha na maturi.</i>
<i>Glede na čas covida.</i>
<i>Izdelalo je več kandidatov z boljšimi ocenami.</i>
<i>Letošnja generacija maturantov je večji del pouka delala v šoli, in ne na daljavo, zato je znanje boljše, še posebej to velja za praktične veščine.</i>
<i>Pouk je potekal v šoli, in ne na daljavo.</i>
<i>Pred maturo so bili dlje v šoli v primerjavi s prejšnjimi generacijami.</i>
<i>V tem šolskem letu so pridobili več znanja kot v času pouka na daljavo.</i>

V splošnem lahko zaključimo, da se v znanju kandidatov še čutijo posledice epidemije covida-19, vendar je v letošnji anketi 2023 ta vpliv bistveno manj izražen kot v anketi 2022.

4 Pouk

Vprašanje o pouku so sestavljale tri trditve, pri katerih so ŠMK PM izbirale med petimi ponujenimi odgovori (**preglednice 4**). Ti so zaradi lažje interpretacije združeni v tri kategorije: strinjanje (odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*), nestrinjanje (odgovora *Sploh se ne strinjam.* / *Ne strinjam se.*), neopredeljeno (odgovor *Niti se strinjam niti se ne strinjam.*).

Preglednice 4:

Maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje kandidatov.

Odgovori	Število 2023	Odstotek 2023	Odstotek 2022
Zelo se strinjam.	18	80,9 %	84,9 %
Strinjam se.	92		
Niti se strinjam niti se ne strinjam.	21	15,4 %	13,5 %
Ne strinjam se.	4	3,7 %	1,6 %
Sploh se ne strinjam.	1		

Šolanje v razmerah covid-19 je **slabo** vplivalo na učno kondicijo kandidatov.

Odgovori	Število 2023	Odstotek 2023	Odstotek 2022
Zelo se strinjam.	40	75,0 %	74,6 %
Strinjam se.	62		
Niti se strinjam niti se ne strinjam.	26	19,1 %	18,3 %
Ne strinjam se.	8	5,9 %	7,1 %
Sploh se ne strinjam.	0		

Šolanje v razmerah covid-19 je **slabo** vplivalo na psihično počutje kandidatov.

Odgovori	Število 2023	Odstotek 2023	Odstotek 2022
Zelo se strinjam.	37	79,4 %	76,2 %
Strinjam se.	71		
Niti se strinjam niti se ne strinjam.	25	18,4 %	19,0 %
Ne strinjam se.	3	2,2 %	4,8 %
Sploh se ne strinjam.	0		

S trditvijo, da maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje kandidatov, se je strinjalo 80,9 % ŠMK PM (leta 2022: 84,9 %), 15,4 % je bilo neopredeljenih (leta 2022: 13,5 %), 3,7 % pa se jih s trditvijo ni strinjalo (leta 2022: 1,6 %).

S trditvijo, da je šolanje v razmerah covid-19 slabo vplivalo na učno kondicijo kandidatov, se jih je, podobno kot pri prvi trditvi, veliko več strinjalo kot ne strinjalo (75,0 % in 5,9 %; leta 2022: 74,9 % in 7,1 %;), neopredeljenih je bilo 19,1 % (leta 2022: 18,3 %). Podobno so odgovarjali tudi na trditev, da je šolanje v razmerah covid-19 slabo vplivalo na psihično počutje kandidatov. Več se jih je strinjalo kot ne strinjalo (79,4 % in 2,2 %; leta 2022: 76,2 % in 4,8 %), neopredeljenih je bilo 18,4 % (leta 2022: 19,0 %).

5 Priprava in izvedba poklicne mature

V sklopu vprašanj o pripravi in izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, s katerimi težavami so se srečevale organizacije pri izvajanju poklicne mature (**preglednica 5.1**).

Preglednica 5.1: Težave pri izvedbi poklicne mature 2023

Težave pri izvedbi poklicne mature	Število	Odstotek
1. Koledar izvedbe poklicne mature	10	7,4 %
2. Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite	1	0,7 %
3. Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta	1	0,7 %
4. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	8	5,9 %
5. Nadzorni učitelji pri pisnih izpiti	10	7,4 %
6. Organizacija pouka med izvedbo poklicne mature	26	19,1 %
7. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	9	6,6 %
8. Ocenjevanje maturitetnih izpitov	8	5,9 %

Razlogi za težave pri izvedbi poklicne mature in predlogi za njihovo odpravo so prikazani v nadaljevanju.

1. Koledar izvedbe poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (126)	Brez predlogov (129)
<i>Jesenski izpitni rok – težava pri organizaciji.</i>	<i>Potrebovali bi več dni.</i>
<i>Kratko obdobje za izvedbo izpitov na jesenskem izpitnem roku.</i>	<i>Daljše obdobje za izvedbo izpitov.</i>
<i>Moderacija za 2. predmet je v jesenskem izpitnem roku prišla prepozno, saj smo imeli za ocenjevanje pol in vnos ocen samo vikend.</i>	<i>Pri načrtovanju koledarja upoštevajte delovne dneve in dela proste dneve.</i>
<i>Odsotnosti učiteljev, sočasno pouk.</i>	
<i>Pouk med maturo.</i>	
<i>Pouk v času mature.</i>	
<i>Prekratek jesenski izpitni rok.</i>	<i>Začetek naj bo prej v avgustu.</i>
<i>Premalo časa za izvedbo vseh izpitov (še posebej v primeru jesenskega roka in istočasnega opravljanja izpita na SM).</i>	<i>Daljše obdobje za izvajanje ustnih izpitov in zagovorov.</i>

<i>Premalo dni za ustne izpite in zagovore.</i>	<i>Razširiti koledar tako, da bo tudi na šolah z veliko kandidati možno organizirati izpite tako, da bodo imeli med posameznimi izpiti vsaj en dan premora.</i>
<i>Ustni izpiti so do 23. 6.</i>	<i>Lahko bi bili do 1. 7. (tako kot pred letom 2008).</i>

2. Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (135)	Brez predlogov (135)
<i>Dostavljalec Pošte Slovenije ni dostavil gradiva tajniku ŠMK PM, ampak ga je pustil kar v Info centru.</i>	<i>Težavo smo takoj sporočili na Ric, kjer so nadaljnje ukrepali in obvestili Pošto Slovenije.</i>

3. Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (135)	Brez predlogov (135)
<i>Slabi prevodi.</i>	<i>Pri prevodih vključite učitelje strokovnih predmetov.</i>

4. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (128)	Brez predlogov (134)
<i>Če 2. predmet v programu A opravlja samo en kandidat in v programu B tudi samo en ali dva kandidata, je povsem nesmiselno izvajati pisni preizkus v ločenih učilnicah.</i>	
<i>Na šoli primanjkuje učilnic za vse prilagoditve.</i>	<i>Prilagoditve za kandidate s primanjkljaji na posameznih področjih učenja naj se zmanjšajo samo na podaljšan čas in nič drugega. Tudi ostali naj se zmanjšajo ali pa naredite, da bodo vsi KPP pisali na Ricu.</i>
<i>Pomanjkanje učilnic v zimskem izpitnem roku.</i>	
<i>Pouk in poklicna matura hkrati, premalo prostora in nadzornih učiteljev.</i>	
<i>Pouk izvajamo na treh lokacijah. Izvajamo tudi splošno maturo in se soočamo s pomanjkanjem učiteljev, ki imajo v tem času pouk. Veliko dodatnih učiteljev potrebujemo tudi zaradi kandidatov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Preveč kandidatov KPP; ob tako velikem številu in tako različnih prilagoditvah ne moremo zagotoviti dovolj prostorov in nadzornih učiteljev.</i>	<i>Kandidati z enakimi prilagoditvami naj skupaj pišejo predmete, ki imajo enak čas pisanja (čeprav se pripomočki razlikujejo).</i>
<i>Veliko število maturantov.</i>	
<i>Zelo zasedena šola zaradi pouka.</i>	

5. Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (126)	Brez predlogov (130)
<i>Ker smo majhna šola, je težko uskladiti nadzorne učitelje na splošni in poklicni maturi.</i>	
<i>Med korono je bil dovolj en nadzorni učitelj.</i>	<i>Naj tako ostane.</i>
<i>Ob obilici posebnih potreb je bilo ob rednem delu v razredu težko zagotoviti ustrezno število nadzornih učiteljev.</i>	<i>En nadzorni učitelj v razredu se je v času covida-19 pokazal za ustrežno rešitev.</i>
<i>Pomanjkanje kadra.</i>	
<i>Pomanjkanje kadra.</i>	<i>Predlagamo uskladitev časov pisanja.</i>
<i>Pomanjkanje učiteljev.</i>	<i>Samo en nadzorni učitelj, če piše več kandidatov.</i>
<i>Pomankanje učiteljev.</i>	<i>Zmanjšanje števila nadzornih na enega.</i>
<i>Pouk izvajamo na treh lokacijah. Izvajamo tudi splošno maturo in se soočamo s pomanjkanjem učiteljev, ki imajo v tem času pouk. Veliko dodatnih učiteljev potrebujemo zaradi kandidatov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Premalo učiteljev.</i>	<i>V nadzoru bi bil dovolj en učitelj.</i>
<i>Preveč kandidatov KPP; ob tako velikem številu in tako različnih prilagoditvah ne moremo zagotoviti dovolj prostorov in nadzornih učiteljev. Težava predstavlja tudi 3. steber.</i>	

6. Organizacija pouka med izvedbo poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (112)	Brez predlogov (124)
<i>Delo tajnika in polno zaposleni učitelj.</i>	<i>V pravilniku naj bo jasno določen normativ za tajnika poklicne in splošne mature.</i>
<i>Hrup.</i>	<i>S strani države naj se odredijo dnevi dejavnosti oz. šole prosti dnevi.</i>
<i>Na poklicni maturi imamo veliko dijakov, zato moramo izprazniti celo šolo. Posledično potrebujemo veliko nadzornih učiteljev.</i>	
<i>Pomanjkanje kadra.</i>	
<i>Pomanjkanje učilnic.</i>	
<i>Pomanjkanje učiteljev in razredov.</i>	
<i>Pomanjkanje učilnic.</i>	<i>Sprememba koledarja oz. še več drugih oblik izobraževanja v času izvedbe poklicne mature.</i>
<i>Pouk izvajamo na treh lokacijah. Izvajamo tudi splošno maturo in se soočamo s pomanjkanjem učiteljev, ki imajo v tem času pouk. Veliko dodatnih učiteljev potrebujemo zaradi kandidatov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Premalo prostora, učiteljev.</i>	

<i>Premalo učilnic.</i>	
<i>Primanjkuje učilnic.</i>	<i>Dijake pošiljamo na različne aktivnosti, zato posledično trpi pouk nižjih letnikov.</i>
<i>Sočasnost pouka in mature (slovenščina, drugi predmet) ni mogoča zaradi kadrovskih in prostorskih pogojev.</i>	<i>Izpeljava interesnih dejavnosti.</i>
<i>Prostorske težave.</i>	
<i>Učitelji težko opravijo najprej pet ur mature in nato še svoj pouk v nižjih letnikih, odsotnosti učiteljev.</i>	
<i>Učitelji so zasedeni s poklicno maturo.</i>	<i>Sprememba koledarja izvedbe pouka.</i>
<i>Veliko število dijakov s posebnimi potrebami z različnimi prilagoditvami, posledično več prostorov, več nadzornih učiteljev.</i>	
<i>Veliko število dijakov, ki jih moramo poslati na druge interesne dejavnosti. Kar veliko število učiteljev, ki dopolnjujejo tudi drugje in je težje pripraviti komisije ter zagotoviti spremstvo za dijake.</i>	
<i>Veliko učiteljev v nadzoru.</i>	<i>Drugačna organizacija pouka.</i>
<i>Zasedenost učiteljev in razredov.</i>	<i>Projektni tedni, pouk na daljavo.</i>
<i>Zelo težko je izvajati pouk in poklicno maturo zaradi premajhnega števila učiteljev.</i>	<i>Poklicna matura naj bo v času, ko ni pouka.</i>
<i>Zelo težko je organizirati pouk zaradi velikega števila sodelujočih učiteljev.</i>	<i>Zmanjšati število nadzornih učiteljev.</i>
<i>Zimski izpitni rok – težave, spomladanski izpitni rok – nekaj težav.</i>	
<i>Zimski izpitni rok poteka v času pouka, ki ga je nemogoče prilagajati in pridobivati prostore za izvedbo poklicne mature.</i>	<i>Ukinitev zimskega izpitnega roka.</i>
<i>Zmanjka učilnic in učiteljev - manj kakovostno delo.</i>	<i>Več predlogov oz. primerov dobre prakse, kako se tega lotevajo na drugih šolah.</i>

7. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (128)	Brez predlogov (132)
<i>Nismo mogli zagotoviti vsakemu svojega prostora.</i>	<i>Kandidati z enakimi prilagoditvami naj skupaj pišejo predmete, ki imajo enak čas pisanja (čeprav se pripomočki razlikujejo).</i>
<i>Pomanjkanje učilnic, nadzornih učiteljev.</i>	<i>Združevanje istih potreb, časovnih omejitev ipd. v iste učilnice.</i>
<i>Posebej učilnica in učitelji za eno osebo ob pomanjkanju prostora in učiteljev.</i>	
<i>Potrebna je še ena komisija, za npr. enega kandidata. V tem času že tako primanjkuje kadrov.</i>	

<i>Pouk izvajamo na treh lokacijah. Izvajamo tudi splošno maturo in se soočamo s pomanjkanjem učiteljev, ki imajo v tem času pouk. Veliko dodatnih učiteljev potrebujemo zaradi kandidatov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Velike težave s podaljšanim časom pisanja, premalo učilnic, premalo učiteljev.</i>	<i>Ukinitev prekomernega podaljšanja pisanja.</i>
<i>Prevelika paleta prilagoditev.</i>	<i>Zmanjšajte prilagoditve. Začnite preverjati, ali kandidati sploh še potrebujejo določene prilagoditve. Ali ni namen, da se dijak na koncu postavi na svoje noge in ne ostane celo življenje »invalid v svoji glavi«.</i>
<i>Veliko dijakov z različnimi prilagoditvami.</i>	

8. Ocenjevanje maturitetnih izpitov

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (128)	Brez predlogov (131)
<i>Letos bodo popravljalci prvič prejeli plačilo, vendar je cena sramotno nizka.</i>	<i>Korektno plačilo, ker popravljanje ne more v 3. steber.</i>
<i>Napačna pola pri predmetu italijanščina.</i>	
<i>Navodila za ocenjevanje v jesenskem izpitnem roku so bila zelo pozna (kratek izpitni rok).</i>	
<i>Plačilo.</i>	<i>Korektno plačilo za ocenjevalce in izpraševalce.</i>
<i>Pozna objava navodil za ocenjevanje za jesenski izpitni rok.</i>	<i>Daljši rok za vpis točk.</i>
<i>Premalo časa za popravo izdelkov.</i>	<i>Podaljša naj se čas za popravo izdelkov, lahko tudi za ustne izpite.</i>
<i>Učitelji so bili zelo obremenjeni, bili so tudi v nadzorih, na ustnih izpitih kot spraševalci, predsedniki ali člani, pa še pouk so imeli.</i>	
<i>Prekratek čas v jesenskem izpitnem roku, predvsem za drugi predmet.</i>	<i>Razglasitev rezultatov približati razglasitvi rezultatov splošne mature.</i>

Druge težave pri izvedbi poklicne mature 2023 (5 komentarjev)
<i>Letos se je prvič zgodilo, da smo imeli težave s Pošto pri pošiljanju gradiva za moderacijo (glede naročila storitev in plačila), vendar smo to takoj rešili s pomočjo strokovne delavke Rica, ki je zadevo uredila na Pošti. Tudi poštar ni upošteval sprejema gradiva s pooblastilom, kar se do sedaj ni dogajalo.</i>
<i>Na srednji strokovni šoli imajo strokovni učitelji poleg mature še pouk strokovnih predmetov v nižjih letnikih in so izjemno obremenjeni. Nekaj je bilo tudi odsotnosti zaradi bolezni, nege, izobraževanj ali drugih razlogov.</i>
<i>Pri izobraževanju odraslih je žal termin jesenskega izpitnega roka prezgodaj, bolje bi bilo vsaj v začetku septembra.</i>
<i>Pri izvedbi nismo imeli težav. Sodelovanje z Ricem je zgledno.</i>
<i>Težave s pomanjkanjem časa. Na šoli smo izvajali spomladanski in jesenski izpitni rok, kar vzame tajnikom veliko časa, priznana ena ura zmanjšanja pouka tedensko pa ni ustrezno vrednotenje tega časa.</i>

Drugi predlogi za izboljšanje poklicne mature (17 komentarjev)
<i>Ocenjevanje izpitnih pol naj poteka eksterno, vpogled v rezultate pa obvezno na daljavo s šiframi (oboje na način kot pri splošni maturi).</i>
<i>Če je kandidat neuspešen pri poklicni maturi in se prijavi na ponovno opravljanje v naslednjem izpitnem roku, njegovo prijavo prenesem iz arhiva, pri čemer se ne prenese št. obvestila, čeprav je ves čas ista. Predlagam, da bi se pri prenosu kandidata iz arhiva prenesla tudi št. obvestila.</i>
<p>1. Uvedba elektronskega ocenjevanja.</p> <p>2. Objava rezultatov poklicne mature na Ricu tako kot pri splošni maturi.</p> <p>3. Premislek, ali je na prijavah potrebno potrjevati soglasja za posredovanje podatkov za čisto vse kandidate ... – v praksi kandidati ne vedo, kaj podpisujejo! Večinoma podpišejo, da je prijava "veljavna". Na šoli pa je dijak, za katerega ne smemo posredovati podatkov, velika posebnost, na 1000 dijakov trenutno ni nikogar.</p> <p>4. Ustrezne prilagoditve za dislektike.</p> <p>5. Prosim za natančna pisna navodila za postopke in vodenje vpogledov in ugovorov, pa tudi navodila za kandidate. V Pravilniku je določeno varstvo pravic kandidatov, v praksi pa je v sami izvedbi postopka še veliko vprašanj in nedoločenosti. Primer – ugovor na ustni del (vemo, da ni, vendar se vedno znova srečujemo s tem, kandidatom to ni jasno ...), ugovor pri 4. predmetu itd., kdo sme biti pri vpogledu, ali se mora ta oseba identificirati (imamo primer, ko se ne želijo). Srečujemo se z izsiljevanji in popolnoma neprimernimi oz. brezpredmetnimi ugovori.</p> <p>6. Priloge k spričevalu: Prosim, da se tajnikom pravočasno pošljejo veljavne priloge v docx formatu oz. ob vsaki spremembi. V spomladanskem izpitnem roku sistem v EUROPASS-u ni deloval, za priloge v docx pa smo morali posebej prositi, ker niso bile dostopne.</p> <p>7. Ocenjevanje – zelo podpiramo eksterno ocenjevanje in želimo objektivno ocenjevanje na vseh šolah. Še vedno velja, da pri pisnem ocenjevanju učitelji ocenjujejo svoje dijake, morda je čas, da se to spremeni ...</p> <p>8. Razbremenitev tajnikov poklicne mature.</p>
<i>Da ne bi bilo potrebno izpolniti toliko dokumentacije pri izvedbi poklicne mature in bi bilo podobno kot pri splošni maturi.</i>
<i>Eksterno ocenjevanje izpitnih pol.</i>
<i>Mogoče nekoliko bolj smiselno urediti roke naknadnih prijav za jesenski izpitni rok (13. 8.!), boljše 16. 8. – zaradi letnih dopustov.</i>
<i>Za sedežne rede predlagam, da je poleg imena in priimka kandidata izpisan tudi razred.</i>
<i>Plačilo ur ocenjevalcem in povečanje časa, namenjenega izvedbi poklicne mature za tajnike.</i>
<i>Predlagam (sem tajnik za poklicne mature), da razmislite o podaljšanju termina za ustne izpite. Čisto lahko bi bili v vmesnem času, ko še ne more biti popravnih izpitov. Torej do konec junija.</i>
<i>Predlagamo opustitev kakršnekoli plastične embalaže, vrečk za namen poklicne mature. Povoščen papir ali drug razgradljiv material bi ravno tako opravil svoje delo.</i>
<i>Predlagamo pošiljanje certifikatov o znanju tujega jezika dan pred dnem podelitve.</i>
<i>Predlagamo digitalizacijo moderacije. Kopiranje ali skeniranje vzame ravno toliko časa, bo pa bistveno cenejše in bolj trajnostno.</i>
<i>Predlagamo razbremenitev šol z obveznostjo vpisovanja točk v eRic po izvedeni moderaciji za namen statistike.</i>
<i>Predlagamo, da vsi drugi predmeti preidejo na enoten čas opravljanja ter na ENO polo, ki pa je lahko dvodelna.</i>
<i>Rezultati poklicne mature naj bodo kakšen dan prej.</i>
<i>Prosim, da Certificate za tuje jezike pošljete dva dneva pred razglasitvijo. Pošiljanje na dan razglasitve je še dodaten logistični zalogaj, vezan na časovno omejitev.</i>

Ukinitev zimskega izpitnega roka. Predlagano 3-krat.

Vpogled v rezultate poklicne mature tako kot pri splošni maturi.

Zmanjšati število nadzornih učiteljev in članov komisij.

Zunanje ocenjevanje tako kot pri splošni maturi.

6 Prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

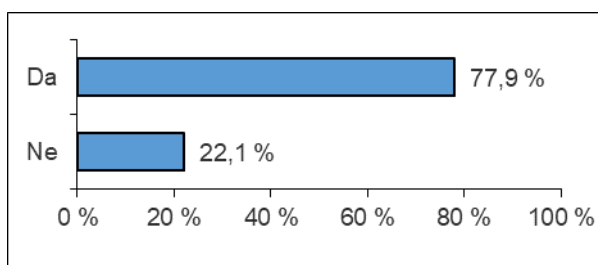
Prilagojeni način izvajanja poklicne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

6.1 Število organizacij s prilagojenim načinom izvajanja poklicne mature

Pri poklicni maturi 2023 je bilo v prilagojeno izvajanje poklicne mature vključenih 106 organizacij oziroma 77,9 % (leta 2022: 73,8 %; leta 2021: 66,2 %; leta 2020: 73,5 %; leta 2019: 73,8 %; leta 2018: 69,3 %; leta 2017: 70,8 %; leta 2016: 65,9 %; leta 2015: 62,3; leta 2014: 60,2 %; leta 2013: 61,3 %; leta 2012: 58,2 %).

Preglednica 6.1: Ali je pri poklicni maturi 2023 v vaši organizaciji potekal prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

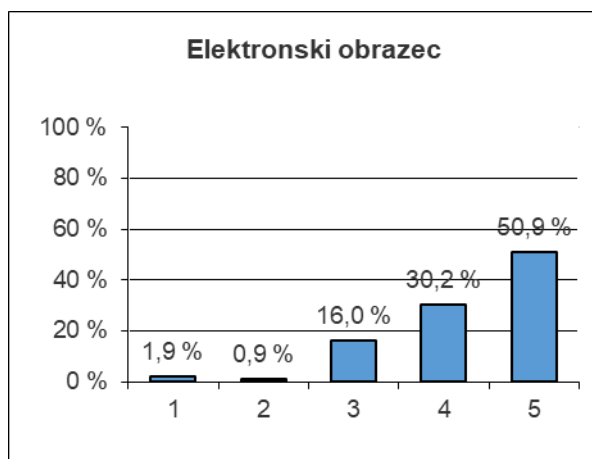
Odgovor	Število	Odstotek
Da.	106	77,9 %
Ne.	30	21,1 %
SKUPAJ	136	100,0 %

Predstavljene so analize odgovorov ŠMK PM tistih organizacij, na katerih je potekal prilagojeni način izvajanja poklicne mature; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature. Pod grafi so zapisani tudi komentarji ocen ter predlogi ŠMK PM za izboljšavo prilagojenega načina izvajanja poklicne mature.

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

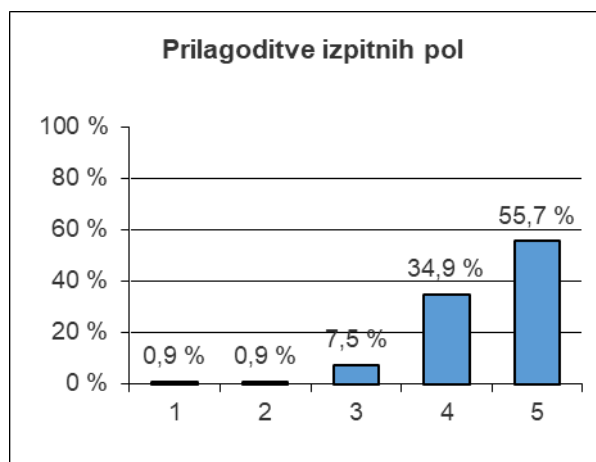
Povprečna ocena za elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami je **4,3** (leta 2022: **4,4**).

KOMENTAR OCENE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez komentarjev (126)	Brez predlogov (131)
<i>Dodajanje prilagoditev za vsak predmet posebej.</i>	<i>Blokada nekaterih prilagoditev pri določenih predmetih poklicne mature.</i>
<i>Hitro, enostavno.</i>	
<i>Malo bolj pregleden.</i>	
<i>Nepregleden.</i>	
<i>Ni mogoče urejati prijave med obdelavo na Ricu.</i>	
<i>Obrazec je primeren.</i>	
<i>Obrazec je ustrezen.</i>	<i>Pogrešam možnost, da bi za kandidata, ki ni opravil poklicne mature, podatke lahko vzeli iz pretekle prijave prilagoditev in je ne bi vnašali ponovno.</i>
<i>Olajšano delo za vse deležnike.</i>	<i>Pohvala za dosedanjo prakso.</i>
<i>Pregleden.</i>	
<i>Premalo možnosti opisa dijakovih posebnosti.</i>	<i>Možnost za opis dijakovih težav pri posameznem predmetu.</i>
<i>Ustrezen in pregleden.</i>	
<i>V obrazec sem vnašala prvič, zato sem se malo lovila, ampak je šlo.</i>	
	<i>Poenostavitev.</i>

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

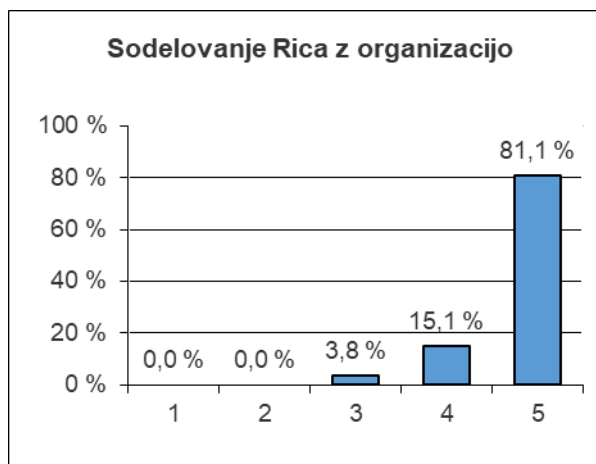
Povprečna ocena za prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami je **4,4** (leta 2022: **4,5**).

KOMENTAR OCENE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez komentarjev (130)	Brez predlogov (132)
<i>Kandidati ne marajo A3-velikosti izpitnih pol, saj so zelo nepraktične za dijake.</i>	<i>Naj bo povečava tiska na A4-formatu in s tem malo več strani. To vsakič poudarjajo dijaki, ki imajo prilagoditve.</i>
<i>Kljub vpisovanju prilagoditev, ki so zabeležene v odločbi, nekateri kandidati le-teh ne potrebujejo oz. jih ne želijo.</i>	<i>Več vključevanja samih kandidatov.</i>
<i>Neujemanje prilagoditev z odločbami, ki jih imajo dijaki.</i>	
<i>Ni prilagoditev za dijake z disleksijo. Povečava A4 na A3 ni prilagoditev!</i>	<i>Prosimo za prilagoditev za disleksijo, to je: font pisave 12 pt (je dovolj), večji razmik med vrsticami pri strnjenih besedilih. Tudi barvne pole bi bile zelo dobrodošle, saj večina dislektikov to potrebuje in jim pomaga (kljub "znanstvenim" dokazom, da to tako ...) – sedaj namesto tega celotno besedilo označujejo z markerjem, kar je zelo zamudno in neprimerno.</i>
<i>Posamezno pakiranje izpitne pole ni potrebno, razen v primeru specifičnega posameznega kandidata (recimo povečava A3).</i>	<i>Izpitne pole naj bodo zavite enako kot navadne pole.</i>
<i>Ustrezno.</i>	

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za sodelovanje Rica z organizacijo je **4,8** (leta 2022: **4,7**).

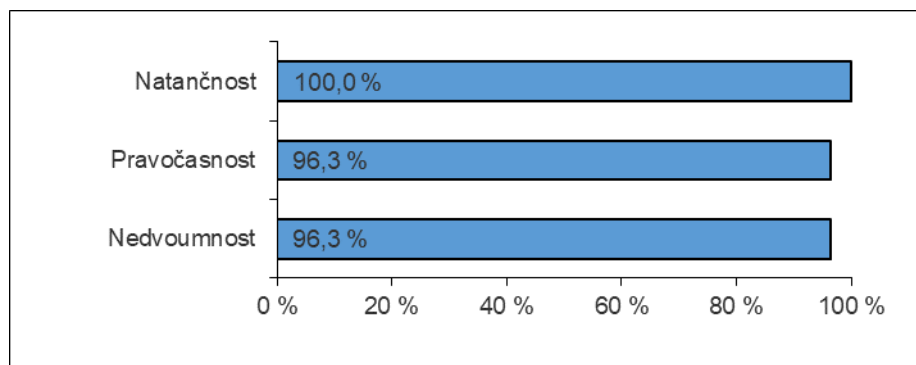

KOMENTAR OCENE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez komentarjev (127)	Brez predlogov (136)
<i>Ažurni, prijazni.</i>	
<i>Hitro, odzivno, brez težav.</i>	
<i>Hitra in kakovostna pomoč.</i>	
<i>Odlično, ažurno sodelovanje.</i>	
<i>Odlično! Zelo strokovno in vedno uspešno pri reševanju težav.</i>	
<i>Strokovno.</i>	
<i>Zaposleni na Ricu so v zelo veliko pomoč. So zelo odzivni in dovzetni tudi za »neumna« vprašanja.</i>	
<i>Zelo korektno, zlasti g. Jerman.</i>	
<i>Zelo odzivni, zelo razumevajoči. Hvala za vaš trud.</i>	

POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE

7 Posredovanje informacij

Posredovanje informacij za izvedbo poklicne mature (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), ki jih Ric pošlje šolam, so ŠMK PM ocenjevale z *Da* oziroma *Ne*. Spodnji graf prikazuje delež njihovih pozitivnih odgovorov (*Da*). Svojo oceno je pojasnilo šest ŠMK PM.

Pojasnila ŠMK o posredovanju informacij (6 komentarjev)

Hvala za sodelovanje.

Kadarkoli smo potrebovali razlago ali dodatno pomoč, so na voljo.

Marsikatero pravilo si je mogoče razlagati na več načinov. Tudi ni jasno kako določene stvari elektronsko pošljemo na Ric. Na kateri naslov?

Nepojasnjeno izvajanje slušnega razumevanja pri angleščini leta 2024.

Sodelovanje poteka lepo in ažurno.

Ustni izpit iz matematike. Lansko dopolnilo o uporabi formul pri ustnem izpitu ni bilo ponovno potrjeno ali preklicano.

Anketirani so odgovarjali tudi na vprašanje, kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši. Na izbiro so imeli dva ponujena odgovora, izbrali pa so lahko enega ali oba (**preglednica 7**).

Preglednica 7: Kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši?

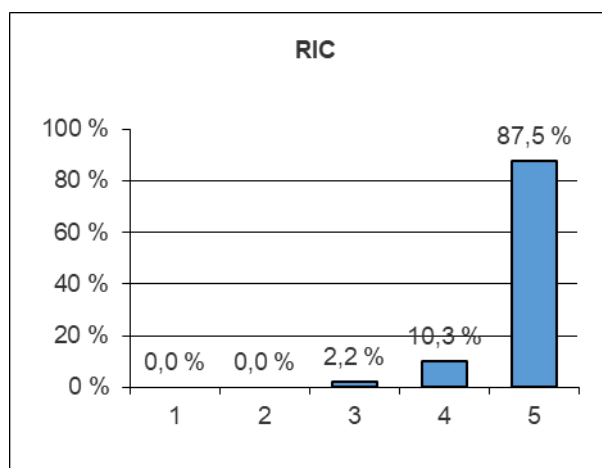
Način posredovanja pisnih informacij	Število	Odstotek
1. Objava na eRicu.	64	47,1 %
2. Posredovanje prek e-pošte.	134	98,5 %

Predlagali so lahko tudi druge načine za obveščanje. To možnost sta izkoristili dve ŠMK PM. Prva je zapisala, naj se uporablja čim več različnih načinov obveščanja, ker se zelo hitro zgodi, da se v gneči zadnjih tednov pouka kaj spregleda. Druga je predlagala SMS opomnik za ključne datume.

8 Ocena sodelovanja

8.1 Sodelovanje z Ricem – ocena

Sodelovanje z Ricem so ŠMK PM ocenjevale z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Povprečna ocena za sodelovanje je **4,9** (leta 2022: **4,9**), porazdelitev ocen pa prikazuje graf.

8.2 Sodelovanje z Ricem – komentarji

Sodelovanje z Ricem (20 komentarjev)
<i>Ažuren odziv zaposlenih, dobro usmerjanje in dobrodošla pomoč pri dilemah.</i>
<i>G. Jerman in g. Povše sta vedno na razpolago in prijazna. Lahko bi pa preuredili program, ker je zelo okoren.</i>
<i>Odlična podpora, odzivnost, prijaznost zaposlenih.</i>
<i>Odzivni, kooperativni, strokovni, prijazni</i>
<i>Pohvalil bi g. Jermana in vso tehnično podporo oz. ekipo. Vedno dosegljivi in pripravljeni pomagati, ko naredimo kako neumnost.</i>
<i>Pohvalila bi odlično sodelovanje in pripravljenost na pomoč s strani g. Povšeta in g. Verbiča.</i>
<i>Prijazni, dostopni, odprti, potrpežljivi in razumni. Hvala vsem.</i>
<i>Sodelovanje je korektno, pravočasno, informacije so razumljive. Na Ricu ste zelo odzivni, prijazni in pripravljeni takoj sodelovati pri reševanju problemov.</i>
<i>Sodelovanje z Ricem poteka nemoteno in na vsa vprašanja odgovarjajo zelo hitro.</i>
<i>Strokovni sodelavci Rica so vedno pripravljeni pomagati, so strokovni, dajejo zelo razumljiva navodila.</i>
<i>Strokovni sodelavci so prijazni in vedno na voljo.</i>
<i>V kolikor sem imela kakršnokoli vprašanje, sem poklicala in takoj prejela ustrezno pojasnilo.</i>
<i>Vaša organizacija je vedno pripravljena reševati vse možne težave in tudi nudi podporo pri reševanju le-teh. Pohvale!</i>
<i>Včasih na svoje vprašanje ne dobim odgovora ...?</i>
<i>Vedno dosegljivi, prijazni.</i>

Vedno korektno sodelovanje in vedno dobimo pomoč, če jo potrebujemo.

Vedno pripravljeni pomagati, če imaš kakšno dilemo. Vedno pošljejo opomnik, da ne bi slučajno česa pozabil v vsej poplavi drugega dela (ki se ne tiče mature).

Vsi na Ricu so izjemno prijazni in vedno pripravljeni pomagati, če se zgodi neljuba napaka ali če imaš vprašanje. Delujejo zelo pomirjujoče, vedo, kaj delajo in najdejo rešitev. Hvala.

Zahvaljujem se vsem, še posebej g. Otonu Jermanu, ki je dosegljiv, vedno pripravljen svetovati, pomagati in mi je v veliko podporo. Hvala tudi tehničnemu osebje za podporo programa Ric.

Zelo odzivni na elektronsko pošto, klice itd. V današnjih časih je to na žalost že redkost. Res pohvalno.

ZUNANJI ČLANI ŠOLSKE IZPITNE KOMISIJE (ŠIK PM) ZA ČETRTE PREDMET POKLICNE MATURE IZ VRST DELODAJALCEV

8.3 Število imenovanih članov iz vrst delodajalcev v šolsko izpitno komisijo (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature

Šolske maturitetne komisije (ŠMK PM) so imenovalle predstavnike delodajalcev za zunanje člane ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v 70 organizacijah (leta 2023: 51,5 %; leta 2022: 46,0 %; leta 2021: 42,4 %; leta 2020: 54,5 %); 66 organizacij ni imenovalo nobenega predstavnika.

Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM se je gibalo od najmanj 1 do največ 15 (**preglednica 8.3**).

Preglednica 8.3: Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

Število predstavnikov	1	2	3	4	5	6	7	8	15	SKUPAJ
Število organizacij	32	18	12	2	1	2	1	1	1	70

8.4 Število sodelujočih članov iz vrst delodajalcev v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature

Predstavniki delodajalcev so kot zunanji člani ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature sodelovali v 42 organizacijah⁴ (leta 2023: 33,3 %; leta 2022: 27,0 %; leta 2021: 18,2 %; leta 2020: 27,3 %). Število sodelujočih se je gibalo od najmanj 1 do največ 8 (**preglednica 8.4**).

Preglednica 8.4: Število sodelujočih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

Število predstavnikov	1	2	3	7	8	SKUPAJ
Število organizacij	23	9	8	1	1	42

⁴ V analizo so vključene samo tiste organizacije, ki so v ŠIK PM imenovalle vsaj enega predstavnika delodajalcev.

8.5 Komentarji ŠMK PM o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

(v preglednici 8.5 razvrščeni v tri skupine organizacij; skupaj 34 komentarjev)

Preglednica 8.5: Komentarji ŠMK PM o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM (skupaj 36)

Organizacije, ki niso imenovale predstavnika delodajalcev v ŠIK PM (5 komentarjev)
<i>Delodajalci ne želijo sodelovati v ŠIK PM. Veseli smo že, da omogočajo praktično usposabljanje z delom in organizirajo mentorstvo.</i>
<i>Imenovali smo jih, potem pa se v večini zaradi njihovih službenih obveznosti niso mogli udeležiti. Mogoče bi veljalo ponovno poizkusiti.</i>
<i>Naše izkušnje so takšne, da imamo z zunanjimi člani samo zaplete: želijo plačilo – brez tega niti slučajno ne želijo sodelovati. Pogosto zavzamejo držo nadzornikov, vpletajo se v izvedbo in postopke pri izpiti in jih resno ovirajo, čeprav dobijo jasna pisna navodila, kakšne so njihove naloge in pristojnosti. Težava je tudi z usklajevanjem terminov, v katerih bi se udeležili izpitov. Predstavljajo dodaten stres za kandidate. In navsezadnje z njihove strani kljub plačilu in vabilu ni pravega interesa.</i>
<i>Težave pri usklajevanju terminov z delodajalci.</i>
<i>Težko je uskladiti urnike zagovorov in delo zunanjih članov. Bomo poskušali delati na tem področju v prihajajočem šolskem letu.</i>
Organizacije, ki so imenovale predstavnike delodajalcev v ŠIK PM, vendar ti v ŠIK PM niso sodelovali (6 komentarjev)
<i>Delodajalce povabimo, navadno celo potrdijo svojo prisotnost, a jih ni, ali pa se zadnji trenutek opravičijo.</i>
<i>Imenovani člani se v glavnem niso odzvali zaradi svojih obveznosti.</i>
<i>Letos zunanjih članov pri nas še nismo vključili v sodelovanje na ustnih zagovorih, so pa sodelovali pri praktičnem delu. V prihodnjem letu (ni več covid prilagoditev) bomo zunanje člane tudi vključili v sodelovanje pri ustnih zagovorih, kot smo to delali pred covidom, ker je to dober temelj za sodelovanje šola-delodajalec-kandidat.</i>
<i>Potrdijo udeležbo, a se ne udeležijo (zaradi poslovnega procesa, zaradi nadomeščanja bolniških ipd.). Ni nagrade.</i>
<i>Predlagamo, da se zunanje člane finančno nagradi. Za sodelovanje v dopoldanskem času si morajo namreč načrtovati dopust.</i>
<i>Slab odziv mentorjev, zunanjih sodelavcev.</i>
Organizacije, ki so imenovale predstavnike delodajalcev v ŠIK PM, ki so v ŠIK PM tudi sodelovali (23 komentarjev)
<i>Člani so bili zadovoljni z znanjem kandidata.</i>
<i>En član je ves čas prisoten in zelo lepo sodeluje. Drugi član pa ima preveč delovnih obveznosti in se zagovorov ne udeležuje.</i>
<i>Interes za sodelovanje je precej omejen, predvsem za določene poklice ...</i>
<i>Kvalitetno znanje kandidatov.</i>
<i>Medsebojno povezovanje.</i>
<i>Ne želijo sodelovati, slabo odzivni, težko uskladijo obveznosti in maturitetni koledar.</i>
<i>Ni bilo pripomb.</i>
<i>Podpiram vključenost predstavnikov iz vrst delodajalcev. Na šoli imamo dobre izkušnje. Edina slabost je, da v primeru večjega števila skupin nimajo vedno časa prisostvovati.</i>

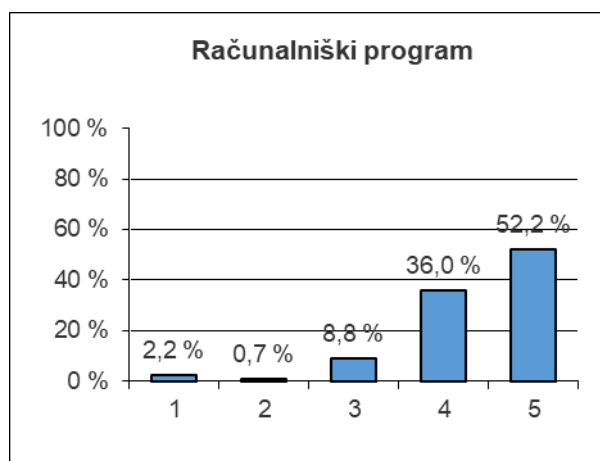
<i>Predstavnica se je zelo rada udeležila, po izpitih je dala pozitivne komentarje.</i>
<i>Predstavniki delodajalcev je spoznal potencialne kandidate za zaposlitev.</i>
<i>Predstavniki vrtcev vsako leto sodelujejo pri 4. predmetu v programu predšolska vzgoja, takrat s profesorji tudi analizirajo delo dijakov.</i>
<i>Radi sodelujejo in dajo tudi konkretne pripombe.</i>
<i>Sodelovanje je bilo dobro, ker iz stroke vedo, kakšne so potrebe, kaj se zahteva ipd.</i>
<i>Sodelovanje je uspešno, zmeraj so pripravljene sodelovati in podeliti svoja mnenja z nami.</i>
<i>Sodelovanje poteka zgledno. Delodajalci spoznajo naše delo, znanje dijakov, dijaki dobijo občutek, da je njihovo delo pomembno in povezano z gospodarstvom.</i>
<i>Sodelovanje se zelo dobro obnese, saj predstavniki pri 4. izpitni enoti prisostvujejo še pri ostalih predstavitev nalog oz. zagovorih in kandidate spoznajo preko prvega vtisa. Ta pa je lahko kandidatom v pomoč pri nadaljnji poklicni poti in povezavah za nadaljnje delo.</i>
<i>Udeležba zunanjih članov krepi sodelovanje med šolo in delodajalci.</i>
<i>Včasih je težko uskladiti urnike.</i>
<i>Vsako leto povabimo od 3–5 strokovnih delavcev, da se udeležijo 4. izpitne enote (izdelek ali storitev in zagovor). Imamo dobre izkušnje in menimo, da to pripomore k ohranjanju kvalitetne izvedbe.</i>
<i>Z delodajalci imamo vzpostavljeno dobro sodelovanje pri 4. predmetu poklicne mature. Zunanji člani vsako leto sodelujejo pri zagovorih nalog pri 4. predmetu poklicne mature.</i>
<i>Zunanji član se redno udeleži zagovorov četrtega predmeta, predvsem v spomladanskem izpitnem roku.</i>
<i>Zunanji člani imajo na zagovor kandidatov pozitiven odziv, ko ti izkažejo visoko raven strokovne usposobljenosti in znanja. To pomeni, da kandidati razumejo teorijo in prakso svojega poklica ter da so sposobni uporabiti svoje znanje in veščine v realnih situacijah. Zunanji člani so plog dobrih ocen, kljub temu pa so imeli pripombe. Dobre ocene pomenijo, da je kandidat dosegel raven znanja in sposobnosti, ki je potrebna za uspeh v določenem poklicu. Vendar pa to ne pomeni, da je kandidat popoln in da nima prostora za izboljšave. Tukaj je nekaj primerov pripomb: Kandidat je pokazal dobro razumevanje teorije in prakse svojega poklica, vendar lahko izboljša svoje sposobnosti uporabe znanja in veščin v realnih situacijah. Kandidat je bil motiviran za delo v določenem poklicu, vendar lahko izboljša svoje komunikacijske sposobnosti. Kandidat se je dobro obnašal med zagovorom, vendar lahko izboljša svoje znanje o aktualnih dogodkih v stroki. Pripombe zunanjih članov so lahko koristne za kandidate, saj jim lahko pomagajo, da izboljšajo svoje znanje in sposobnosti. Pripombe lahko kandidati upoštevajo pri nadaljnji izobrazbi ali pri delu v poklicu.</i>
<i>Žal je za delodajalce to večinoma odvečna obremenitev, se ne odzovejo povabilu ali sporočijo, da ne morejo. Težko gredo zaradi tega iz službe, pridejo le izjemoma.</i>

9 Tehnična podpora

V sklopu tehnična podpora so ŠMK PM odgovarjale na vprašanja, povezana z računalniškim programom za podporo izvedbe poklicne mature in s spletnimi stranmi Rica.

9.1 Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature

Anketirani so računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ocenjevali z ocenami od 1 do 5, svojo oceno so lahko tudi pojasnili. Porazdelitev v odstotnih točkah je prikazana z grafom. Povprečna ocena je **4,4** (leta 2022: **4,5**).

9.2 Komentarji na računalniški program

Komentarji (19)
<i>Če je kandidat neuspešen pri poklicni maturi in se prijavi na ponovno opravljanje v naslednjem izpitnem roku, njegovo prijavo prenesem iz arhiva, pri čemer se ne prenese št. obvestila, čeprav je ves čas ista. Predlagam, da bi se pri prenosu kandidata iz arhiva prenesla tudi št. obvestila.</i>
<i>Deluje brez težav.</i>
<i>Dobro zastavljen program, lahko bi imel novo podobo, več možnosti izbire zapisnikov in lažje določanje oziroma izbor kandidatov.</i>
<i>Določene malenkosti bi se še dale popraviti.</i>
<i>Manjkajočih vrednosti program ne označi takoj (npr. z opozorili), temveč prejmemo popravke preko e-pošte.</i>
<i>Možne bi bile določene izboljšave »hroščev«.</i>
<i>Pohvalil bi g. Jermana in vso tehnično podporo oz. ekipo. Vedno dosegljivi in pripravljeni pomagati, ko naredimo kako neumnost.</i>
<i>Posodobitev programa.</i>
<i>Pošiljanje ocen tujega jezika (za certifikat) ni mogoče, če ne vneseš vseh ocen in vseh podatkov o vseh udeležencih, četudi ne opravljajo tujega jezika. Nujno naj se omogoči pošiljanje delnih rezultatov, brez blokade, da moraš poslati vse.</i>
<i>Pri uvažanju podatkov bi lahko imeli možnost, poleg osebnih podatkov, prenesti tudi številke osebnih listov.</i>

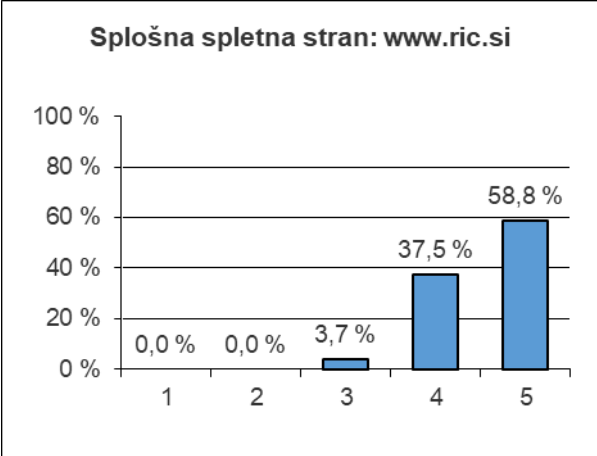
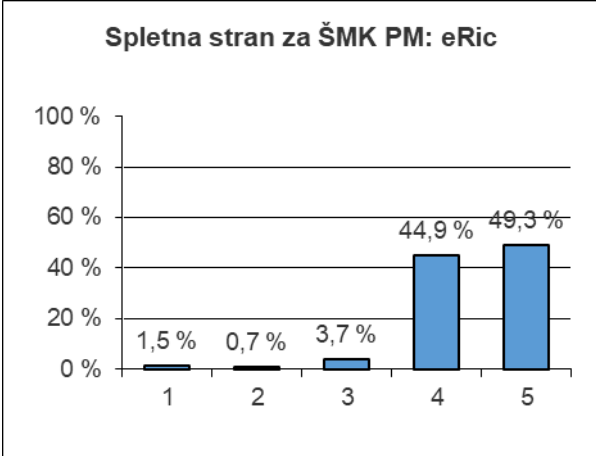
<i>Pri 4. predmetu bi lahko vpisali le skupne točke.</i>
<i>Program bi moral biti v oblaku in dostopen z več računalnikov. V tej dobi bi lahko dovoljeval veliko več. Ne dovoljuje izvedbe izpitov različnih programov v eni učilnici.</i>
<i>Program je zastarel.</i>
<i>Računalniški program je zastarel in ni prijazen do uporabnika.</i>
<i>Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature pomaga pri izboljšanju učinkovitosti in kakovosti izvedbe poklicne mature, saj nam zmanjšuje administrativno delo in zagotavlja natančnost in celovitost podatkov.</i>
<i>Rahlo nepregleden.</i>
<i>Super je, da ste program nadgradili do te mere, da lahko podatke shranjujemo na serverju – v izogib izgube podatkov v primeru odpovedi računalnika, na katerem delata tajnik in predsednik ŠMK PM. Predlagamo, da se kandidatom pošilja sporočila preko aplikacije – to bi nam še dodatno olajšalo delo in organiziranje, sporočanje ipd. v zvezi s poklicno matura.</i>
<i>V zadnjem letu je bilo kar nekaj izboljšav, mogoče bi bilo potrebno še kaj poenostaviti (npr. klik za vnos in izračun ocene za vse dijake, ne pa klikanje pri vsakem posebej) ...</i>
<i>Zelo okorel program. Posodobljene podatke lahko vidi samo tajnik. Dostop bi moral imeti vsaj še ravnatelj.</i>

9.3 Spletne strani Rica

Predsedniki ŠMK PM so z ocenami od 1 do 5 ocenjevali tudi spletne strani Rica: a) spletno stran za ŠMK PM (eRic) in b) splošno spletno stran (www.ric.si). V pripombah so lahko tudi pojasnili svoje ocene.

Spletna stran za ŠMK PM: eRic
 Povprečna ocena za spletno stran ŠMK PM je **4,4** (leta 2022: **4,4**).

Splošna spletna stran: www.ric.si
 Povprečna ocena za splošno spletno stran je **4,6** (leta 2022: **4,6**).

Komentarji na spletno stran za ŠMK PM: eRic (9)
<i>Je pregledna, jasna, razumljiva.</i>
<i>Nekatere stvari niso posodobljene.</i>
<i>Nepregledno. Vnašanje različnih gesel za eRic za PM in eRic za ZI.</i>

Pogrešam elektronsko sporočilo o objavljenih rešitvah. Poleg vsega dela moram dodatno spremljati, ali so rešitve že objavljene.

Preglednost.

Spletna stran je pomemben vir informacij in podpore za kandidate, šole in druge organizacije, ki izvajajo poklicno maturo.

Uporabniku neprijazna. Zelo staromodno vnašanje točk pri moderaciji – dolgotrajno.

Vsebuje vse potrebne informacije, zadovoljiva preglednost.

Zelo nepregledna za vnašanje podatkov oz. ocen za pole. Lažje in hitreje bi bilo, če bi lahko številke vnašali sami, kot da jih moramo izbirati. Mogoče bi lahko bila ta stran malo bolj razdeljena po področjih in pregledna.

Komentarji na splošno spletno stran: www.ric.si (7)

Izboljšana preglednost napram letom poprej. Predlagamo hitrejšo, sprotno objavo starih maturitetnih pol.

Je pregledna, jasna, razumljiva.

Spletna stran je dobro zasnovana in informativna, saj je enostavna za uporabo in ponuja široko paleto informacij in podpornih storitev.

Velika količina informacij o splošni in poklicni maturi je pregledno dostopna.

Vse potrebne informacije.

Vsebuje vse potrebne informacije, zadovoljiva preglednost.

Zelo lepo posodobljena spletna stran, s prenovo je bolj pregledna, objavljenih je veliko uporabnih podatkov, informacij, tako za profesorje kot tudi za dijake. Je v veliko pomoč, saj so vsi dokumenti objavljeni na enem mestu.

10 Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov

(71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

Število kršitev maturitetnih pravil v posameznih izpitnih rokih poklicne mature 2023 je bilo pet; dve v spomladanskem in tri v jesenskem izpitnem roku (**preglednica 10.1**).

Preglednica 10.1: Število kršitev maturitetnih pravil

Kršitve maturitetnih pravil	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo	0	1
Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	0	1
Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje	0	0
Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja	0	0
Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	2	0
Motenje poteka izpita	0	1
Ponavljjanje kršitev in njihovo stopnjevanje	0	0
Predložitve dela drugega kandidata	0	0
Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti	0	0
Zamenjava identitete kandidata	0	0
SKUPAJ 2023	2	3

Število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil v posameznih izpitnih rokih poklicne mature 2023 je bilo šest; po tri v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (**preglednica 10.2**).

Preglednica 10.2: Število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil

Ukrepi za kršitve maturitetnih pravil	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Opomin	1	1
Prekinitev reševanja izpitne pole	2	1
Prekinitev dela izpita	0	1
Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature	0	0
SKUPAJ 2023	3	3

11 Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno

Pritožba na šolsko maturitetno komisijo (ŠMK PM) je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen izvedbeni postopek. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena kandidatu popravi.

11.1 Pritožbe na postopek izvedbe

Na postopek izvedbe se je pritožilo 23 kandidatov, od teh 17 v spomladanskem izpitnem roku in 6 v jesenskem izpitnem roku (**preglednica 11.1**).

Preglednica 11.1: Število pritožb na postopek izvedbe

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Pisni del izpita	15	2
Ustni del izpita	0	2
Praktični del izpita	2	2
SKUPAJ 2023	17	6

11.2 Vpogledi

Število vpogledov v izpitno dokumentacijo v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 11.2**.

Preglednica 11.2: Število vpogledov v izpitno dokumentacijo

Izpitna dokumentacija	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Izpitna dokumentacija (izpitne pole, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje)	139	46
Način izračuna izpitne ocene	17	13
SKUPAJ 2023	156	59

11.3 Ugovori na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Število ugovorov v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 11.3**.

Preglednica 11.3: Število ugovorov na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Način izračuna izpitne ocene	14	10
Ocena	49	16
SKUPAJ 2023	63	26

11.4 Popravljene ocene po ugovoru na oceno v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku

Število in delež popravljenih ocen v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku sta prikazana v **preglednici 11.4**.

Preglednica 11.4: Število in delež popravljenih ocen po ugovoru na oceno

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Ugovori	63	26
Popravljene ocene po ugovoru na oceno	30	5
DELEŽ	47,6 %	19,2 %

Povzetek

Pritožb na postopek izvedbe je bilo 23, vpogledov 215, ugovorov pa 89 (na način izračuna izpitne ocene 24, na oceno 65). Po ugovorih je bila ocena popravljena 35 kandidatom (39,3 %).

12 Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje

Predloge za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje je izpostavilo 26 ŠMK PM (19,1 %).

Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje (26)
<i>Anketo sem izpolnjevala že v petek, 8. 9. 2023, vendar sem na koncu prišla do vprašanj o vpogledih, pritožbah ..., na katere takrat še nisem mogla odgovoriti. Predlagam torej, da se anketa prične kasneje – po roku za oddajo zahteve za vpoglede itd. in naj traja dlje kot do 14. 9.</i>
<i>Da se spremenijo normativi za tajnike poklicne mature.</i>
<i>Glede na majhno število prijav na zimski izpitni rok poklicne mature, je smiselno, da se ga ukine.</i>
<i>Jesenski izpitni rok je zelo kratek, moderacija pride pozno, zato je malo časa za ocenjevanje izpitnih pol, in potem še za vpisovanje rezultatov. V jesenskem izpitnem roku je v tako kratkem času tudi težko narediti toliko kombinacij.</i>
<i>Manj tiskanja papirja – več elektronske dokumentacije.</i>
<i>Matura nasploh (poklicna in splošna) se je na način, ki se izvaja, izrodila, služi sama sebi ter zavira razvoj celotnega izobraževanja. Zahteva preveč faktografskega znanja, memoriranja podatkov in onemogoča raziskovalno-projektno delo in razvijanje veščin, ki jih potrebuje sodobna družba, upoštevajoč nove tehnologije, umetno inteligenco, kritično mišljenje ... Zaključek izobraževanja z maturo/poklicno maturo zahteva prilagajanje celotnega izobraževanja in zasledovanju uspeha na maturi, ker je le-ta ključno merilo za sprejem na fakultete. Žal pa to merilo ni ustrezno, saj uspeh pri maturitetnih predmetih še zdaleč ni pokazatelj najustreznejših kandidatov za specifične študije, niti za zaposlitev.</i>
<i>Možnost samo enega nadzornega pri pisnem delu mature v primeru majhnega števila kandidatov (zlasti na jesenskem izpitnem roku).</i>
<i>Obvestila iz programa za maturo in programa za KPP naj se sinhronizirajo z e-mailom.</i>
<i>Ohranitev razmerja pisni / ustni izpit pri 2IE PM (40:60).</i>
<i>Plačano delo ocenjevalcev na poklicni maturi.</i>
<i>Podaljša naj se čas za ustne izpite, recimo do 29. 6.</i>
<i>Poenoteno razmerje med ustnim in pisnim delom pri vseh predmetih. V primeru moderacije naj se pole skenirajo, da zmanjšamo porabo papirja.</i>
<i>Pomembno je, da se poklicno maturo redno spremlja in prilagaja spremembam v gospodarstvu in družbi. Na ta način lahko poklicna matura še naprej zagotavlja dijakom znanje in veščine, ki so potrebne za uspeh v poklicu.</i>
<i>Predlagamo ukinitvev zimskega izpitnega roka.</i>
<i>Predlagamo, da pri 2. predmetu (mehatronika) zmanjšate obseg modulov, ki jih preverjate na poklicni maturi.</i>
<i>Prenova programa za podporo poklicne mature. Manj plastike pri izpitnih polah (folije). Moderacija – fotokopiranje pol traja dve uri, poštar pa pride ponje že ob 12-ih. Na jesenskem izpitnem roku premalo časa za popravljanje izpitnih pol. Več naj bo elektronskega dela – Zapisniki o poklicni maturi se izpolnjujejo ročno. Certifikati o znanju tujega jezika pridejo prepozno – na dan podelitve. Program za KPP naj bo sestavni del »navadnega« programa. Srečanje za tajnike in predsednike ŠMK naj bo na daljavo.</i>
<i>Program za poklicno maturo gre počasi v korak s časom, lahko pa bi dodali še kakšne dodatne možnosti: npr. pošiljanje obvestil oz. obveščanje kandidatov iz samega programa (npr. kdaj so pisni deli, kdaj ustni, prostor za ustne ipd.). Dobro bi bilo, če bi oba programa (za poklicno in splošno maturo) omogočala tudi pripravo optimiziranega razporeda za ustne zagovore.</i>
<i>Razmislek o smiselnosti zimskega izpitnega roka.</i>
<i>Ukinitvev zimskega izpitnega roka.</i>

Prosimo za ponoven premislek glede ukinitve zimskega izpitnega roka. Z vidika izobraževanja odraslih pomeni to veliko škodo za udeležence. Izobraževanje odraslih in redno srednješolsko izobraževanje sta v pre mnogih pogledih, tudi v organiziranosti življenj udeležencev (tam dijakov) povsem nekaj drugega. Zimski izpitni rok marsikomu pomeni tudi možnost za zaposlitev in preživetje.

Uporabniku prijaznejši računalniški program.

Uspešno delo še naprej!

Večji normativ za tajnike poklicne mature. Naša šola ima štiri programe, v spomladanskem izpitnem roku je bilo prijavljenih 237 kandidatov, od tega jih je bilo kar 35 KPP. Roki za izvedbo vseh postopkov so kratki, zato je normativ pri tako velikem številu kandidatov mnogo premajhen.

Vsako leto smo zajeti v vzorec moderacije, program za vnos podatkov/točk pa je zastarel in ne omogoča vnosa vseh točk naenkrat za kandidate, ki so s 100 % opravili pisni preizkus.

Zmanjšati količino dokumentacije. Lahko bi bila ena matura.

Za sedežne rede predlagam, da je poleg imena in priimka kandidata izpisan tudi razred.

SKLEP

Anketni vprašalnik za predsednike in tajnike ŠMK PM o izvedbi poklicne mature je izpolnilo 136 od 140 organizacij (97,1 %), ki so izvajale poklicno maturo 2023 v spomladanskem ali jesenskem izpitnem roku (leta 2022: 91,3 %; leta 2021: 93,0 %; leta 2020: 90,4 %; leta 2019: 91,5 %; leta 2018: 94,5 %; leta 2017: 89,7 %; leta 2016: 92,6 %; leta 2015: 85,5 %; leta 2014: 86,9 %; leta 2013: 90,7 %). Vključenost organizacij v anketo glede na izobraževalne programe se nekoliko razlikuje: največ jih je bilo s poklicnim tečajem (program PT; 100 %), nekoliko manj s programom srednjega strokovnega izobraževanja (program SSI; 97,8 %) in še nekoliko manj s programom poklicno-tehniškega izobraževanja (program PTI; 96,8 %).

Stališča ŠMK PM do poklicne mature. V splošnem imajo ŠMK PM do poklicne mature pozitivno stališče. Večina (okoli 90 %) jih meni, da poklicna matura pripomore k boljšemu znanju kandidatov ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe (odgovora *Zelo se strinjam* in *Strinjam se*; leta 2023: 92,6 %; leta 2022: 94,4 %), da prispeva k usposobljenosti kandidatov za nadaljnji študij (leta 2023: 91,2 %; leta 2022: 96,0 %), k njihovi strokovni usposobljenosti za delo na določenem strokovnem področju (leta 2023: 88,2 %; leta 2022: 91,3 %) in da sta se med učitelji, ki poučujejo predmete poklicne mature, okrepila sodelovanje in timsko delo (leta 2023: 89,7 %; leta 2022: 89,7 %).

Znanje kandidatov. Zaradi epidemije covida-19 so imeli kandidati v letih 2020–2022 prilagojen način šolanja, zato smo takrat ŠMK PM spraševali, kako ocenjujejo znanje svojih kandidatov v primerjavi s prejšnjimi generacijami, ki so se šolale brez prilagoditev. Pouk je v letošnjem letu ponovno potekal običajno, brez prilagoditev. Vprašanje smo v anketi ohranili v nekoliko spremenjeni obliki, da ugotovimo, ali se v šolah še čutijo posledice epidemije covida-19.

ŠMK PM so letos odgovarjale drugače kot v preteklih letih. Leta 2022 so se ŠMK PM najpogosteje odločale za odgovor, da so kandidati pridobili nekoliko manj znanja (57,9 %). Letos (2023) so najpogosteje izbrale odgovor, da so kandidati pridobili enako znanje (66,9 %), bistveno manj jih je izbralo odgovora, da so kandidati pridobili več oziroma nekoliko manj znanja (oboje 14,7 %). Samo tri ŠMK PM (2,2 %) so izbrale odgovor, da so kandidati pridobili bistveno manj znanja. Odgovore z manj znanja so pojasnjevale s posledicami covida-19 (predvsem poukom na daljavo), odgovore z več znanja pa so v večini utemeljevale s poukom, ki je potekal v šoli. V splošnem lahko zaključimo, da se v znanju kandidatov še čutijo posledice epidemije covida-19, vendar je v letošnji anketi 2023 ta vpliv bistveno manj izražen kot v anketi 2022.

Pouk. Vprašanje o pouku so sestavljale tri trditve, pri katerih so ŠMK PM izbirale med petimi ponujenimi odgovori. Ti so bili zaradi lažje interpretacije združeni v tri kategorije: strinjanje (odgovora *Zelo se strinjam* / *Strinjam se*.), nestrinjanje (odgovora *Sploh se ne strinjam* / *Ne strinjam se*.), neopredeljeno (odgovor *Niti se strinjam niti se ne strinjam*.). S trditvijo, da maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje kandidatov, se je strinjalo 80,9 % ŠMK PM (leta 2022: 84,9 %), 15,4 % je bilo neopredeljenih (leta 2022: 13,5 %), 3,7 % pa se jih s trditvijo ni strinjalo (leta 2022: 1,6 %). S trditvijo, da je šolanje v razmerah covida-19 slabo vplivalo na učno kondicijo kandidatov, se jih je, podobno kot pri prvi trditvi, veliko več

strinjalo kot ne strinjalo (75,0 % in 5,9 %; leta 2022: 74,9 % in 7,1 %;), neopredeljenih je bilo 19,1 % (leta 2022: 18,3 %). Podobno so odgovarjali tudi na trditev, da je šolanje v razmerah covida-19 slabo vplivalo na psihično počutje kandidatov. Več se jih je strinjalo kot ne strinjalo (79,4 % in 2,2 %; leta 2022: 76,2 % in 4,8 %), neopredeljenih je bilo 18,4 % (leta 2022: 19,0 %).

Priprava in izvedba poklicne mature. V sklopu vprašanj o pripravi in izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, s katerimi težavami so se srečevale organizacije pri izvajanju poklicne mature 2023.

V primerjavi z letom 2022 je število težav naraslo, najpogosteje izpostavljene težave (nad 5 %) pa so bile organizacija pouka med izvedbo poklicne mature (26 oziroma 19,1 %; leta 2022: 9,5 %), koledar izvedbe poklicne mature (10 oziroma 7,4 %; leta 2022: 8,7 %), nadzorni učitelji pri pisnih izpitih (10 oziroma 7,4 %; leta 2022: 4,0 %), izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami (9 oziroma 6,6 %; leta 2022: 2,4 %), organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature (8 oziroma 5,9 %; leta 2022: 4,0 %) in ocenjevanje maturitetnih izpitov (8 oziroma 5,9 %; leta 2022: 4,8 %).

Ena ŠMK PM je izpostavila težavo pri dostavi izpitnega gradiva za pisne izpite (leta 2023: 0,7 %; leta 2022: 0 %), druga pa pri tehnični pripravi izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta poklicne mature (leta 2023: 0,7 %; leta 2022: 0 %).

Prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami.

V prilagojeni način izvajanja poklicne mature 2023 je bilo vključenih 106 organizacij oziroma 77,9 % (leta 2022: 73,8 %). ŠMK PM so z najvišjo povprečno oceno vrednotile sodelovanje Rica in organizacij (leta 2023: 4,8; leta 2022: 4,7), nekoliko nižji povprečni oceni pa so dodelili prilagoditvam izpitnih pol (leta 2023: 4,4; leta 2022: 4,5) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (leta 2023: 4,3; leta 2022: 4,4).

Posredovanje informacij. Analiza odgovorov kaže, da ŠMK PM pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih organizacijam posreduje Ric, saj deleži pozitivnih ocen presegajo 96 % (enako leta 2022). ŠMK PM se zdi ustreznejši način posredovanja pisnih informacij Rica z e-pošto (98,5 %) in manj z objavo na eRicu (47,1 %).

Ocena sodelovanja. Ta se je v vprašalniku navezovala na sodelovanje organizacij z Ricem in na sodelovanje predstavnikov delodajalcev v šolski izpitni komisiji (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature.

Sodelovanje z Ricem so ŠMK PM ocenjevale z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Povprečna ocena je 4,9 (leta 2022: 4,9).

ŠMK PM so imenovale predstavnike delodajalcev za zunanje člane ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v 70 organizacijah (leta 2023: 51,5 %; leta 2022: 46,0 %) – število imenovanih predstavnikov delodajalcev je bilo od najmanj 1 do največ 15. Vseh organizacij, kjer so predstavniki delodajalcev tudi sodelovali, je bilo 42 (leta 2023: 33,3 %; leta 2022: 27,2 %) – število sodelujočih je bilo od najmanj 1 do največ 8.

V organizacijah, kjer so predstavniki delodajalcev sodelovali v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature, so ŠMK PM pogosteje dodale komentar, da so izkušnje s sodelovanjem dobre, saj to bogati in ohranja kakovost izvedbe poklicne mature, omogoča povezovanje šole z delodajalci, spoznavanje potencialnih kandidatov za zaposlitev in primernih bodočih delodajalcev, predstavniki delodajalcev dobijo vpogled v znanje, ki so si ga dijaki pridobili v času šolanja, dajejo pozitivne komentarje, konkretne pripombe in koristne povratne informacije. Nekateri navajajo, da je sodelovanje omejeno, predvsem zaradi zahtevne usklajenosti službenih obveznosti delodajalcev in šolskega koledarja.

Iz organizacij, v katere so bili predstavniki delodajalcev imenovani, vendar niso sodelovali v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature, je bilo največ pripomb, da je težko uskladiti njihove službene obveznosti z izvedbo poklicne mature.

Večina ŠMK PM, ki niso imenovale predstavnika delodajalcev v ŠIK PM, je to pojasnjevala s tem, da delodajalci v ŠIK PM ne želijo sodelovati oziroma, da so težave pri usklajevanju terminov.

Tehnična podpora. ŠMK PM so tehnično podporo ocenjevali s točkami od 1 do 5. Računalniški program za podporo izvedbe so ocenili s povprečno oceno 4,4 (leta 2022: 4,5), spletno stran ŠMK PM: eRic s povprečno oceno 4,4 (leta 2022: 4,4) in splošno spletno stran: www.ric.si s povprečno oceno 4,6 (leta 2022: 4,6).

Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov. Zabeleženih kršitev maturitetnih pravil je bilo pet, ukrepov za kršitve maturitetnih pravil pa šest.

Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno. Pritožba na ŠMK PM je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen izvedbeni postopek. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena kandidatu popravi. V letu 2023 se je na postopek izvedbe pritožilo 23 kandidatov, vpogledov je bilo 215, ugovorov pa 89 (na način izračuna izpitne ocene 24, na oceno 65). Po ugovorih je bila ocena popravljena 35 kandidatom oz. 39,3 % (leta 2022: 16 kandidatom oz. 40,0 %).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem predsednikom in tajnikom ŠMK PM, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi poklicne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA TAJNIKE IN PREDSEDNIKE ŠOLSKIH MATURITETNIH KOMISIJ ZA POKLICNO MATURO (ŠMK PM) 2023

Spoštovani!

Prosimo vas, da izpolnite anketni vprašalnik za tajnike in predsednike šolskih maturitetnih komisij za poklicno maturu (ŠMK PM) 2023.

Vprašalnik je namenjen zbiranju podatkov o stališčih ŠMK PM do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri pripravah in izvedbi poklicne mature ter iskanju priporočil za njeno izboljšavo.

1 Šifra šole

Napišite šifro vaše organizacije (šestmestna številka, ki se začne s 4).

2 Stališča ŠMK PM do poklicne mature

Ocenite strinjanje s trditvami o poklicni maturi.

Možni odgovori: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Sploh se ne strinjam.*

- 2.1 Poklicna matura pripomore k boljšemu znanju kandidatov ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.
- 2.2 Poklicna matura pripomore k strokovni usposobljenosti kandidatov za delo na določenem strokovnem področju.
- 2.3 Poklicna matura pripomore k usposobljenosti kandidatov za nadaljnji študij.
- 2.4 Med učitelji, ki poučujejo predmete poklicne mature, sta se okrepila sodelovanje in timsko delo.

3 Znanje kandidatov

- 3.1 Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?
 - Kandidati so pridobili bistveno manj znanja.
 - Kandidati so pridobili nekoliko manj znanja.
 - Kandidati so pridobili enako znanje.
 - Kandidati so pridobili več znanja.
 - Drugo (zapišite).

Če želite, lahko pojasnite svojo izbiro.

4 Pouk

Ocenite strinjanje z naslednjimi trditvami.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Niti se strinjam, niti se ne strinjam. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

- 4.1 Maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje kandidatov.
- 4.2 Šolanje v razmerah covida-19 je **slabo** vplivalo na učno kondicijo kandidatov.
- 4.3 Šolanje v razmerah covida-19 je **slabo** vplivalo na psihično počutje kandidatov.

5 PRIPRAVA IN IZVEDBA POKLICNE MATURE

- 5.1 Ali ste imeli pri izvedbi poklicne mature 2023 katero od naštetih težav v spodnji preglednici? Težave označite (stolpec *TEŽAVE*), ob posamezni težavi tudi napišite razloge zanjo (stolpec *RAZLOGI*) in predloge za njeno odpravo (stolpec *PREDLOGI*).
Če težav pri izvedbi poklicne mature niste imeli, preglednice ne izpolnjujte.

Težave pri izvedbi poklicne mature	TEŽAVE	RAZLOGI	PREDLOGI
01: Koledar izvedbe poklicne mature	☐		
02: Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite	☐		
03: Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta	☐		
04: Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	☐		
05: Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih	☐		
06: Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature	☐		
07: Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	☐		
08: Ocenjevanje maturitetnih izpitov	☐		

- 5.2 Ali ste imeli kakšne druge težave pri izvedbi poklicne mature 2023?
- 5.3 Ali imate predloge zaboljšanje poklicne mature?

6 PRILAGOJENI NAČIN IZVAJANJA POKLICNE MATURE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

6.1 Ali je pri poklicni maturi 2023 v vaši organizaciji potekal prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da*:

6.2 Z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite naslednje postavke:

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*)
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

6.3 Svoje ocene lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*), zapišete pa lahko tudi predloge za izboljšavo (stolpec *PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO*).

Težave pri izvedbi poklicne mature	KOMENTAR	PREDLOGI
01: Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program <i>Prijave KPP</i>)		
02: Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami		
03: Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami		

POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE

7 POSREDOVANJE INFORMACIJ

7.1 Posredovanje informacij Rica označite z *Da* ali *Ne*.

- Informacije so natančne.
- Informacije so pravočasne.
- Informacije so nedvoumne.

7.2 Če želite, lahko pojasnite svoje izbire.

7.3 Kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši?

Možnih je več odgovorov.

- Objava na eRicu.
- Posredovanje prek e-pošte.

7.4 Lahko zapišete tudi druge načine za posredovanje pisnih informacij Rica.

8 OCENA SODELOVANJA

- 8.1 Sodelovanje z Ricem za izvedbo poklicne mature ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- 8.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite.
- 8.3 Koliko zunanjih članov iz vrst delodajalcev ste imenovali v šolsko izpitno komisijo za četrti predmet poklicne (ŠIK PM)?
- 8.4 Koliko zunanjih članov iz vrst delodajalcev je sodelovalo v šolski izpitni komisiji za četrti predmet poklicne (ŠIK PM)?
- 8.5 Zapišite komentar/ugotovitve o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM. Izpostavite predvsem primere dobrih in slabih praks.

9 TEHNIČNA PODPORA

- 9.1 Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- 9.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite.
- 9.3 Spletne strani Rica ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- Spletna stran za ŠMK PM: eRic
 - Splošna spletna stran: www.ric.si
- 9.4 Svoji oceni lahko tudi pojasnite.
- Spletna stran za ŠMK PM: eRic
 - Splošna spletna stran: www.ric.si

10 KRŠITVE MATURITETNIH PRAVIL IN VRSTE UKREPOV (71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

- 10.1 Zapišite število kršitev maturitetnih pravil v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.
- Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo
 - Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
 - Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje
 - Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja
 - Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
 - Motenje poteka izpita
 - Ponavljanje kršitev in njihovo stopnjevanje
 - Predložitev dela drugega kandidata
 - Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti
 - Zamenjava identitete kandidata

10.2 Zapišite število ukrepov maturitetnih pravil v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

- Opomin
- Prekinitev reševanja izpitne pole
- Prekinitev dela izpita
- Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature

11 PRITOŽBE NA POSTOPEK IZVEDBE IN UGOVOR NA OCENO

11.1 Zapišite število pritožb na postopek izvedbe v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (75. člen Pravilnika o poklicni maturi, 51. člen ZMat).

- Pisni del izpita
- Ustni del izpita
- Praktični del izpita

11.2 Zapišite število vpogledov v izpitno dokumentacijo v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (76. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Izpitna dokumentacija (izpitne pole, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje)
- Način izračuna ocene

11.3 Zapišite število ugovorov na način izračuna ocene oziroma oceno v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Način izračuna ocene
- Ocena

11.4 Zapišite število popravljenih ocen po ugovoru na oceno v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Popravljene ocene

12 PREDLOGI ZA SPREMEMBE PRI POKLICNI MATURI V PRIHODNJE

Zapišite predloge za spremembe (dopolnitve) poklicne mature v prihodnje.